

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1287

Vragen van het lid **Siderius** (SP) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de bovenwettelijke ouderbijdragen van de Groningse Schoolvereniging* (ingezonden 11 december 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 26 januari 2016).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u het feit dat een school geadviseerd wordt ouders bewust niet te informeren over hun rechtspositie omdat dit misschien «slapende honden» wakker kan maken?^{1 2}

Antwoord 1

Scholen moeten ouders in hun schoolgids expliciet wijzen op het vrijwillige karakter van de bijdrage en mogen dat karakter dus niet verhullen. Scholen moeten zich houden aan de bepalingen hierover in de Wet op het primair onderwijs (WPO) en de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Indien scholen zich niet aan de wet houden (en ouders bijvoorbeeld niet wijzen op het vrijwillige karakter van de ouderbijdrage), kan de inspectie handhavend optreden en scholen er zo toe bewegen om hun handelen alsnog in overeenstemming met de wet te brengen.

Vraag 2

In hoeverre is er volgens u sprake van een vrijwillige ouderbijdrage wanneer dit in het verleden niet op deze wijze kenbaar is gemaakt of zelfs achteraf verzwegen wordt? Gaat u dergelijke praktijken toestaan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Scholen kunnen ouders een bijdrage vragen voor zaken die ofwel niet essentieel zijn voor het onderwijs («extraatjes»), ofwel openstaan voor alle leerlingen ongeacht of hun ouders de bijdrage betalen of niet. Deze bijdrage is vrijwillig. Scholen dienen ouders hier expliciet op te wijzen. Zie verder mijn antwoord op vraag 1.

¹ <http://www.europeesplatform.nl/vvto/wp-content/uploads/sites/7/2013/08/Veelgestelde-vragen-en-antwoorden-over-de-pilot-tpo-versie-1.pdf>

² «Bovenwettelijke financiering scholen» van mr. J. Douwes

Vraag 3

Hoe beoordeelt u het feit dat de zogenaamde «schoolfee» – de bovenwettelijke bijdrage – onsplitsbaar is en ouders dus niet kunnen kiezen waar zij de bijdrage aan kunnen besteden? Kunt u uw antwoord toelichten?³

Antwoord 3

De school heeft op grond van de WMS de voorafgaande instemming van de oudergeleding van de medezeggenschapsraad (MR) nodig ten aanzien van de vaststelling of wijziging van de hoogte van de ouderbijdrage en de vaststelling en wijziging van de bestemming van de ouderbijdrage. Ouders hebben via deze weg dus altijd invloed op de hoogte en de bestemming van de ouderbijdrage.

Vraag 4

Is het toegestaan dat de bovenwettelijke bijdrage in feite een contributie is voor de lidmaatschap van een vereniging? Wat is uw oordeel hierover?

Antwoord 4

Het van rijkswege bekostigde basisonderwijs is gratis en voor iedereen toegankelijk. Scholen kunnen ouders een vrijwillige bijdrage vragen (zie hiervoor ook mijn antwoord op vraag 2). Het lidmaatschap van een school- of oudervereniging staat los van de wet- en regelgeving over de vaststelling en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage. De inspectie zal de genoemde casus nader bekijken.

Vraag 5

Acht u het wenselijk dat betalende ouders via de algemene ledenvergadering van de vereniging – door de directe betrokkenheid bij het schoolbestuur en vanwege de verantwoording die het schoolbestuur over het financiële en onderwijskundige beleid van de school aan hen af moet leggen – meer zeggenschap hebben dan de medezeggenschapsraad van de school? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Het is altijd aan het bestuur om, met instemming van de oudergeleding van de MR, de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage te bepalen. De randvoorwaarden voor deze inspraak liggen vast in de WMS. Ouders zijn hiermee wettelijk in positie gebracht. Er zijn dus geen andere partijen die meer zeggenschap hebben dan het bestuur en de medezeggenschapsraad.

Vraag 6

Acht u het wenselijk dat een school feitelijk een tweedeling maakt tussen ouders die de zogenaamde «schoolfee» kunnen betalen en ouders die dit niet kunnen? Vindt u het normaal dat deze school vakleerkrachten inzet voor leerlingen waarvan de ouders de schoolfee wel kunnen betalen en groepsleerkrachten voor leerlingen waarvan de ouders de schoolfee niet kunnen betalen? Hoe gaat u aan deze tweedeling in het onderwijs paal en perk stellen?

Antwoord 6

Scholen kunnen ouders een vrijwillige bijdrage vragen (zie hiervoor ook mijn antwoord op vraag 2). Indien een ouderbijdrage wordt gebruikt voor het aanstellen van een extra leerkracht, die ingezet wordt voor het geven van onderwijs, kunnen kinderen van ouders die hieraan niet kunnen of willen meebetalen hiervan niet worden uitgesloten. Van een tweedeling mag dan ook geen sprake zijn. Ook voor dit punt geldt dat de inspectie handhavend kan optreden, als zij constateert dat scholen zich niet houden aan de wettelijke bepaling dat toelating tot de school niet afhankelijk mag worden gesteld van een geldelijke bijdrage.

³ Schoolgids 2015–2016: http://g-s-v.nl/assets/uploads/files/schoolgids_2015–16_def.pdf

Vraag 7

Is het correct dat computer-, muziek-, gym- en Engelse lessen onder extra voorzieningen vallen wanneer deze lessen door vakleerkrachten gegeven worden in plaats van door groepsleerkrachten? Acht u dit onderscheid wenselijk?

Antwoord 7

Zie ook mijn antwoord op vraag 6. Overeenkomstig de regels met betrekking tot de ouderbijdrage kan een school een ouderbijdrage vragen ten behoeve van het aanstellen van vakleerkrachten, mits de oudergeleding in de MR hiermee heeft ingestemd, en ouders niet gedwongen worden om mee te betalen. Indien een ouderbijdrage wordt gebruikt voor het aanstellen van een extra (vak)leerkracht, kunnen kinderen van ouders die hieraan niet kunnen of willen meebetalen hiervan niet worden uitgesloten.

Vraag 8

Deelt u de mening dat scholen voor al hun leerlingen goed onderwijs moeten verzorgen? Acht u het geoorloofd dat een school die tweedeling in de hand werkt het predicaat «excellent» krijgt?

Antwoord 8

Scholen worden geacht goed onderwijs te verzorgen voor al hun leerlingen. Het van rijkswege bekostigde onderwijs is gratis en voor iedereen toegankelijk. Dit geldt ook voor scholen met het predicaat Excellente School.

Vraag 9

Klopt het dat het internationale onderwijs op deze school nu, of in het verleden niet onder het reguliere onderwijs valt óf viel en dit onderwijs daardoor niet volledig bekostigd wordt? Is het in uw ogen vervolgens dan ook juist om daar een extra bijdrage voor te vragen bovenop de al geldende bovenwettelijke bijdrage? Wat is uw oordeel hierover?⁴

Antwoord 9

Het internationaal georiënteerd onderwijs wordt gegeven binnen een afdeling van een reguliere school en volgt een eigen onderwijsprogramma. Voor toelating gelden specifieke eisen. De school ontvangt reguliere bekostiging voor deze leerlingen en daar bovenop een aanvullende bekostiging. Het internationaal georiënteerd onderwijs wordt vanuit OCW niet kostendekkend bekostigd. De school mag voor dit onderwijs een bijdrage vragen van de belanghebbenden (ouders/bedrijven). Dit geld wordt gebruikt voor de speciale inrichting van dit onderwijs: met name de noodzaak tot kleine groepen, de kosten van de werving en bijscholing van personeel en aanschaf van Engelse leermiddelen. De ouderlijke bijdrage mag worden verplicht. Als ouders niet willen betalen, dan kan hen de toegang worden ontzegd tot het internationaal georiënteerd onderwijs, maar blijft de leerling welkom op het reguliere Nederlandse gedeelte.

⁴ <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2015:8701>